



Valsts izglītības satura centrs

Individuālā izglītības programmas apguves plāna sastādīšana un īstenošana

Metodiskie ieteikumi

2019

Materiālu izstrādāja: Speciālās izglītības nodaļa

Atbildīgā par izdevumu: Laima Zommere, Anita Falka

Valsts izglītības satura centra redakcija

Pārpublicēšanas vai citēšanas gadījumā atsauce uz šo materiālu ir obligāta.

© Valsts izglītības satura centrs, 2019

Metodiskie ieteikumi individuālā izglītības programmas apguves plāna (turpmāk tekstā – plāns) sastādīšanai un īstenošanai paredzēti skolotājiem un izglītības iestāžu atbalsta komandu speciālistiem, lai plānotu individuālo pedagoģisko darbu ar bērniem/skolēniem, kuriem ir speciālās vajadzības.

METODISKO IETEIKUMU SATURS

IEVADS	1
PLĀNA IZVEIDES PRINCIPI	3
PLĀNA IZVEIDES MĒRĶI UN UZDEVUMI	3
PLĀNĀ NEPIECIEŠAMĀ INFORMĀCIJA	4
PLĀNA IZVEIDES UN ĪSTENOŠANAS SOĻI	6
IZGLĪTĪBAS PROCESA ORGANIZĒŠANAS NOSACĪJUMI	12
IESPĒJAMĀ SADARBĪBA AR VECĀKIEM	12
PLĀNA ĪSTENOŠANAS IZVĒRTĒJUMS	13
IZMANTOTIE RESURSI:	14
PIELIKUMI	14
Pielikums Nr.1.....	15
Pielikums Nr.2.....	20
Pielikums Nr.3.....	21
Pielikums Nr.4.....	22

IEVADS

Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014.–2020. gadam kā izglītības attīstības politikas virsmērķis ir minēts kvalitatīva un iekļaujoša izglītība personības attīstībai, cilvēku labklājībai un ilgtspējīgai valsts izaugsmei. Iekļaujoša izglītība tiek definēta kā process, kurā tiek nodrošinātas atbilstošas visu izglītojamo daudzveidīgās vajadzības, palielinot ikviena izglītojamā līdzdalības iespējas mācību procesā, kultūrā un dažādās kopienās un samazinot izslēgšanas iespējas no izglītības un izglītības ieguves procesa. Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.–2020. gadam 1.4.rīcības virziens paredz iekļaujošas izglītības principa īstenošanu un sociālās atstumtības riska mazināšanu. Rīcības virziena ietvaros plānots nodrošināt izglītojamos ar speciālām vajadzībām un citu sociālā riska grupu izglītojamo integrācijas pasākumu īstenošanu izglītības iestādēs, paredzot atbalstu tajā skaitā arī ar individualizētajiem mācību plāniem.

Vispārējās izglītības likuma 53. panta 2.punkts paredz:

“Atbilstošu atbalsta pasākumu pieejamību izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām, kuri uzņemti vispārējās izglītības programmā, nodrošina izglītības iestāde. Izglītības iestāde katram uzņemtam izglītojamajam ar speciālām vajadzībām izstrādā individuālu izglītības programmas apguves plānu”.¹



Individuālais izglītības programmas apguves plāns ir **izglītojamā spējām** pielāgota izglītības procesa organizēšana, ievērojot viņa **pieredzi, prasmes, izziņas procesu īpatnības un veselības stāvokli** izglītības standartā un mācību priekšmetu programmās izvirzītos **mērķus un uzdevumus.**

Individuāla pieeja ir svarīgs nosacījums kvalitatīvai izglītības nodrošināšanai, paredzot izglītošanās iespējas tiem bērniem/skolēniem, kuriem vispārpieņemtie attīstības veicināšanas paņēmieni ir izrādījušies neefektīvi.

Individualizācija nozīmē to, ka skolotājs realizē radošu un diferencētu pieeju mācību procesa plānošanā un īstenošanā.

Skolotājs atsakās no frontāla mācīšanas procesa un nepieprasa vienādus mācību sasniegumus vienā un tajā pašā laikā no visiem bērniem/skolēniem. Individuālais darbs nozīmē pielāgotu mācību saturu konkrēta bērna/skolēna spējām (viens temats visiem bērniem/skolēniem neatkarīgi no viņu individuālajām atšķirībām).

PLĀNU NEPIECIEŠAMS IZSTRĀDĀT BĒRNIEM/SKOLĒNIEM, KURIEM :

- * ir Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas vai pašvaldības pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinums par speciālās izglītības programmas nepieciešamību vai atbalsta pasākumiem mācību procesā;
- * izglītības/klīniskais psihologs vai logopēds ir diagnosticējis speciālās vajadzības;
- * skolotājs sadarbībā ar iestādes atbalsta komandu vai administrāciju bērnam/skolēnam konstatējis mācīšanās grūtības vai cita veida atbalsta pasākumu nepieciešamību.



Plānu kā pedagoģiskā darba paņēmieni var izmantot arī citos gadījumos. **Piemēram**, to izveidot un īstenot **bērniem/skolēniem**, lai veiksmīgi sagatavotu viņus **mācību priekšmetu olimpiādēm**.

Plānu izstrādā skolotājs kopā ar atbalsta komandu (speciālais pedagogs, logopēds, psihologs, pedagoga palīgs, sociālais pedagogs vai citi speciālisti) un bērnu/skolēnu vecākiem. Izglītības iestādes administrācija sadarbībā ar atbalsta komanda izveido kārtību, kā plāni

iestādē tiek sastādīti un īstenoti. **Plānu ieteicams izstrādāt un kopīgot intranetā (izglītības iestādes iekšējā informācijas tīklā) vai mākoņservisā (piemēram, Google Disks, OneDrive).**

PLĀNA IZVEIDES PRINCIPI

1. **Mērķi un uzdevumi** ir izvirzīti, ievērojot izglītības programmas prasības un bērna/skolēna **individuālās vajadzības**.
2. Precīzi apzinātas bērna/skolēna **stiprās un vājās puses**, lai noteiktu nepieciešamo mācību saturu, metodes un līdzekļus.
3. **Bērna/skolēna, vecāku, skolotāju** un speciālistu plānota **sadarbība** mērķu un uzdevumu sasniegšanai.
4. Paredzēts bērna/skolēna **pašvērtējums** kā viena no vērtēšanas formām.
5. Izstrādāti **kritēriji**, kurus pārbaudot var secināt, vai mērķis un uzdevumi ir sasniegti.
6. Plānošana ir elastīga.

PLĀNA IZVEIDES MĒRĶI UN UZDEVUMI

1. **Sniegt atbalstu un palīdzēt** apgūt mācību saturu ikvienam bērnam/skolēnam, kuram tas ir nepieciešams.
2. **Noteikt** bērnam/skolēnam **piemērotus un reāli sasniedzamus mērķus** un uzdevumus.
3. **Veicināt** vecāku, skolotāju un speciālistu sadarbību kopēja mērķa sasniegšanai.
4. **Izvērtēt** mācību saturu, metodes, līdzekļus un **bērna/skolēna mācību sasniegumu attīstības dinamiku noteiktā laika posmā**.

PLĀNĀ NEPIECIEŠAMĀ INFORMĀCIJA

Plānā jāiekļauj informācija par bērnu/skolēnu, norādot viņa vārdu, uzvārdu, klasi, izglītības iestādi. Pirms uzdevumu izvirzīšanas svarīgi noteikt esošo bērna/skolēna zināšanas un prasmes, kā arī **noskaidrot** viņa **stiprās puses** (bērna/skolēna **intereses**, ko viņš prot un labprāt dara, pozitīva attieksme pret kādām noteiktām aktivitātēm,) un **vājās puses** (bērna/skolēna attīstības traucējumi, mācīšanās un socializācijas grūtības, kuras traucē sasniegt nepieciešamos rezultātus un iekļauties kolektīvā).

PIEMĒRI

BĒRNS/SKOLĒNS, KURAM DIAGNOSTICĒTI MĀCĪŠANĀS TRAUCĒJUMI	
STIPRĀS PUSES, UZ KURĀM BALSTĪTIES	VĀJĀS PUSES, KAS JĀPILNVEIDO
Viegli veido kontaktu, aktīvs un atsaucīgs, pieņem palīdzību	Grūtības strādāt patstāvīgi, nepieciešams uzmuntrinājums
Apguvis galvenās matemātiskās sakarības	Grūtības sagādā teksta uzdevumu risināšana
Prot atbildēt uz jautājumiem, īsi pamatot savu viedokli	Lasa lēni, jauc un pārstata burtus, neprecīzi izlasa garumzīmes
Labi noraksta tekstu	Rakstos daudz garumzīmju kļūdu, līdzskaņu jaukšana, burtu izlaidumi
Orientējas sadzīviskās situācijās	Grūtības saprast abstraktus jēdzienus, izdarīt secinājumus

**BĒRNS/SKOLĒNS, KURAM DIAGNOSTICĒTI GARĪGĀS ATTĪSTĪBAS
TRAUCĒJUMI**

STIPRĀS PUSES, UZ KURĀM BALSTĪTIES	VĀJĀS PUSES, KAS JĀPILNVEIDO
Regulāri apmeklē skolu, ir vecāku atbalsts	Ātri nogurst, nespēj koncentrēt uzmanību
Daļēji atpazīst drukātos burtus	Mazs vārdu krājums, runā pārsvarā lieto lietvārdus un darbības vārdus
Prot rakstīt ciparus pēc parauga	Nesaskaņo dzimti, skaitli, locījumu
Pazīst vienkāršas ģeometriskas formas	Aizmirst burtu rakstību, ir grūtības ievērot līnijas
Ir draudzīgs, aktīvi piedalās spēlēs un rotaļās	Vāji attīstīta roku smalkā motorika, slikta kustību koordinācija

Plānojot mērķi un uzdevumus, jābalstās uz bērna/skolēna stiprajām pusēm un jāpalīdz apgūt zināšanas un prasmes ar viņam piemērotām metodēm un mācību līdzekļiem.

Piemēram, ja bērnam/skolēnam ir izteikta vizuālā atmiņa, bet nepadodas matemātisko darbību veikšana galvā, tad varam piedāvāt uzskates vai izdales materiālus, ar kuriem, praktiski darbojoties, viņš nonāk līdz rezultātam.

Būtiski iekļaut plānā informāciju par tiem skolotājiem un atbalsta komandas speciālistiem, kuri piedalīsies plāna īstenošanā un kādi būs viņu uzdevumi un atbildība. Lai izvērtētu bērna/skolēna sasniegtos rezultātus, jāizstrādā kritēriji, ievērojot izglītības standartu vai mācību priekšmetu programmas. Ikvienam bērnam/skolēnam jādod iespēja piedalīties pārbaudes darbos un savu spēju līmenī parādīt sasniegto. Pamatojot nepieciešamību, iespējams bērnu/skolēnu no pārbaudes darbiem atbrīvot.

Tomēr iesakām dot iespēju ikvienam bērnam/skolēnam piedalīties pārbaudes darbu kārtošānā (gan izglītības iestādes, gan valsts noteiktajos).

Plāna izstrādē iesaistītās personas vienojas par nepieciešamajiem **atbalsta pasākumiem²** ikdienas mācību procesā un pārbaudes darbos.

Piemēram:

- * pagarināts laiks patstāvīgā darba veikšanai;
- * materiāli palielinātā drukā;
- * atbilstošs pamudinājums;
- * papildu skaidrojums;
- * kartītes ar vārdiem;
- * atgādnes, simbolu valodas Widgit izmantošana;
- * speciālistu atbalsts (logopēds, speciālā pedagogs, psihologs, pedagoga palīgs).

PLĀNA IZVEIDES UN ĪSTENOŠANAS SOĻI

Lai uzskatāmāk parādītu plāna izveides un īstenošanas secību, nepieciešams ievērot vairākus soļus. Katrā no soļiem tiek īstenoti noteikti pasākumi, kuri savstarpēji saistīti un nodrošina pēctecību.

1. INFORMĀCIJAS APKOPOŠANA:

- * dokumentācijas izpēte;
- * informācija par bērna/skolēna psihisko (garīgo) un fizisko attīstību;
- * informācija par iepriekšējo izglītību;
- * sarunas ar bērna/skolēna, vecākiem, skolotājiem un citiem speciālistiem;
- * novērošana un testēšana.

2. INFORMĀCIJAS IZVĒRTĒŠANA UN DARBĪBAS VIRZIENA NOTEIKŠANA:

- * nosaka, kāda palīdzība bērnam/skolēnam nepieciešama;
- * nosaka bērna/skolēna stiprās un vājās puses;
- * vienojas ar speciālistiem, kuri sniegs palīdzību;
- * saskaņo speciālistu sniegtās palīdzības veidus;
- * nosaka atbildības sadali starp skolotājiem, speciālistiem un vecākiem.

3. PLĀNA IZSTRĀDE:

- * izvirza mērķi un atbilstošus uzdevumus noteiktam laika periodam;
- * plāno mācību saturu, metodes, mācību procesa tempu un organizāciju;
- * izvēlas vērtēšanas formas un izstrādā kritērijus;
- * vienojas par sadarbību ar vecākiem;
- * saskaņo un apstiprina plānu atbilstoši izglītības iestādē noteiktajai kārtībai.

4. PLĀNA ĪSTENOŠANA:

- * iepazīstina un izsniedz vecākiem izveidotā plāna kopiju;
- * katra uzdevuma izpildi nodrošina ar konkrētām aktivitātēm;
- * īsteno mācību priekšmetu un grupu nodarbību aktivitātes konkrētam bērnam/skolēnam, kas atšķiras no pārējai klasei vai grupai organizētajām;
- * pastāvīgi seko plāna izpildei un veic korekcijas, ja tas nepieciešams (elastīgi maina uzdevumus, darba paņēmienus, praktiskās nodarbības, pielāgojumus).
- * regulāri informē vecākus par bērna/skolēna sasniegumiem.

5. PLĀNA IZVĒRTĒŠANA:

- * pēc izstrādātajiem kritērijiem atzīmē bērna/skolēna sasniegumus;
- * mācību sasniegumu attīstības dinamiku kartē vai citā dokumentā kopā ar vecākiem un speciālistiem izvērtē bērna/skolēna sasniegumus;
- * vienojas par turpmākajiem individuālā atbalsta pasākumiem.



Atceries!

Individuālā izglītības plāna veidošanai ir jābūt elastīgai! Plāns ir dokuments, kuru **var (un vajag) mainīt**, līdzko rodas tāda nepieciešamība!

Lai plānā izvirzītu bērna/skolēna mācību mērķi un uzdevumus, vispirms jānosaka, kāda veida palīdzība viņam vajadzīga. Ikvienam skolotājam, kas strādā izglītības iestādē ir jāzina, kā pareizi noformulēt mērķi, lai skaidri pārliecinātos par jēgpilnu mācīšanas/mācīšanās procesu.

Mērķis ir plānotais sasniedzamais rezultāts³, kas virza uz priekšu un ir orientēts uz iznākumu, **kas ir izdarīts – ko bērns/skolēns spēj, zina, prot, ko viņš ir sasniedzis/iemācījies** noteiktā laika periodā⁵.



Atceries!

Pirms izvirzāt mērķi, pārdomājiet, ar kādām metodēm Jūs varēsiet pārbaudīt, izmērīt un/vai secināt, ka mērķis ir sasniegts.

Mērķim ir jābūt:

- * **izmērāmam/precīzam** – iespējams precīzi jāpārliecinās, vai rezultāts ir sasniegts (kādā noteiktā laika periodā);
- * **ticamam/reālam** – atbilstošs konkrētai klasei, vecumam, bērnu/skolēnu zināšanām un prasmēm, spējām;
- * **jēgpilnam** – skaidrs, kāpēc bērnam/skolēnam to vajag, kur tas dzīvē noderēs;
- * **būtiskam** – atbilstošs izglītības standartam, koncentrējoties uz bērna/skolēna vāmajām un stiprajām pusēm.

Formulējiet mērķi tagadnes apgalvojuma formā (prot, analizē, izprot, nosaka, ir priekšstats/izpratne, risina, izpilda u.c.). Tas palīdzēs saprast, kā precīzāk rezultātu izmērīt un vai pēc visu atbilstošu uzdevumu izpildes plānotais mērķis ir sasniegts. Ja kādā jomā ilgu, laiku nav vērojami nekādi rezultāti, ieteicams pārskatīt izvirzītos mērķus un uzdevumus – iespējams mērķis ir nekonkrēts, nepiemēroti augsts, vai uzdevumi nav pietiekami efektīvi.



Jo skaidrāks un precīzāks būs mērķis, jo vieglāk pēc tam izmērīt vai tas ir sasniegts!

PIEMĒRI – PASKAIDROJUMI

Mērķis ir plašs un nekonkrēts, to nevar izvērtēt noteiktā laika posmā	Mērķis ir konkrēts un izvērtējams noteiktā laika periodā
rakstīto burtu elementu nostiprināšana	prot uzrakstīt 3-4 teikumu diktātu
„attīstīt» pamatzināšanas par matemātiskajiem jēdzieniem	risina teksta uzdevumus, prot formulēt teksta uzdevuma atbildes
pilnveidot rakstītprasmi un lasītprasmi	prot izmantot īpašības vārdus
veicināt loģisko domāšanu	sadala posmos procesu no grauda līdz maizei (ar attēlu, stāstījumu vai citiem apzīmējumiem)

Uzdevumi ir darba pienākums/pienesums, kas kādam ir uzdots un ir jādara⁴, tie ir teorētiski vingrinājumi, ko pedagogi izmanto skolēnu zināšanu nostiprināšanai un pārbaudei⁵.

PIEMĒRI - MATEMĀTIKA

BĒRNS/SKOLĒNS, KURAM DIAGNOSTICĒTI MĀCĪŠANĀS

TRAUCĒJUMI

Uzmanība nenoturīga, grūti nosēdēt. Ja neveicas, kļūst dusmīgs. Ir izteikta vizuālā atmiņa, bet grūtības skaitīt un uztvert attiecības starp cipariem un daudzumiem. Ir nepatika pret teksta uzdevumu risināšanu. Var lasīt, teksta uzdevumu, bet ir izteiktas grūtības uztvert galveno domu, pamatinformāciju, kas nepieciešama uzdevuma veikšanai.

Mērķis un uzdevumi	Mācību procesa organizācija	Pārbaudes metodes un rezultāti
Mērķis (ko sasniedz skolēns):		
risina vienkāršu teksta uzdevumu ar saskaitīšanas un atņemšanas darbībām	2 reizes nedēļā nodarbības pie speciālā pedagoga	
Uzdevumi (ko dara skolotājs):		
mācīt atbildēt uz jautājumiem, izlasot teksta uzdevumu (kas zināms, kas jāaprēķina)	teksta satura attēlošana zīmējumā, shēmā, teksta uzdevumu risināšana	
pilnveidot prasmi risināt teksta uzdevumus, izmantojot saskaitīšanu un atņemšanu mācīt risināt praktiski darbojoties	risināšanas plāns (solis pa solim) sastādīšana, izmantojot sadzīvīskās asociācijas	shematisks zīmējums, kur var atzīmēt doto informāciju
nostiprināt prasmi pierakstīt darbības un atbildi		jautājumi un atbildes
pilnveidot prasmi izmantot salīdzināšanu uzdevumu risināšanā, vizuālo shēmu lasīšanā		individuālais darbs, darbs grupās

Skolotājs pēc mērķu izvirzīšanas analizē, vai bērns/skolēns ir sapratis, vai viņš to ir apguvis plānotajā laika periodā, vai mērķis un uzdevumi nav izvirzīti par grūtu. **Bērns/Skolēns** izvērtē savu sasniegumu (kas izdevās, ko iemācījās, kas vēl nav apgūts, kur tas dzīvē noderēs).

PIEMĒRI – LATVIEŠU VALODA

BĒRNS/SKOLĒNS, KURAM DIAGNOSTICĒTI MĀCĪŠANĀS TRAUCĒJUMI

Lasa negribīgi, izlaiž burtus, jauc to kārtību, pazaudē galotnes. Grūtības diferencēt īsos/garos patskaņus, bieži nesaklausa skaņas. Nepatīk lasīt, izvairās, ātri kļūst dusmīgs, sāk pievērst sev uzmanību ar nevajadzīgiem komentāriem, bieži kavē latviešu valoda stundas. Rakstu darbos neievēro garumzīmes, jauc, ir neuzmanīgs, nepacietīgs.

Mērķis un uzdevumi	Mācību procesa organizācija	Pārbaudes metodes un rezultāti
Mērķis (ko sasniedz skolēns):		
saklausa, lieto rakstos un lasīšanā garumzīmes un vārda galotnes	3 reizes nedēļā nodarbības pie logopēda 2 reizes nedēļā nodarbības pie speciālā pedagoga	skaņu, zilbju, vārdu diktāts
Uzdevumi (ko dara skolotājs):		
mācīt saklausīt garos un īsos patskaņus vārdos, kuros garumzīmes maina vārda nozīmi	īso un garo patskaņu taktēšana kustību rotaļa – uz īso patskani sasisit plaukostas, uz garo piesist ar kāju	Teksta lasīšana
trenēt vārdu pareizrakstību	krustvārdu mīkla ar garo un īso patskaņu ievietošanu	Darbs komandā – mutiski vingrinājumi patskaņu diferencēšanai
nostiprināt pareizu galotņu secīgumu vārdos	meklēt vārdu savienojumā teikumā iederīgu vārdu (vārdu ar pareizo galotni)	



Atceries!

Šie ir skaidri izmērāmu mērķu un uzdevumu piemēri, ko sasniegt kādā konkrētā laika periodā.

IZGLĪTĪBAS PROCESA ORGANIZĒŠANAS NOSACĪJUMI

1. Pielāgot mācību saturu bērnam/skolēnam (sagatavot piemērotus materiālus, izvēlēties atbilstošas mācību metodes).
2. Pielāgot mācību materiālus, lai bērns/skolēns uzdevumus varētu veikt atbilstoši savām spējām.
3. Izmantot starppriekšmetu saikni, piemēram, mācīt lasīt, izmantojot vienkāršus tekstus vēsturē, dabaszinībās, u.c.
4. Palīdzēt apgūt darba laika organizēšanas un patstāvīgas mācīšanās prasmes.
5. Attīstīt sociālās prasmes un darba iemaņas.

Plāna izveidē, īstenošanā un izvērtēšanā ir svarīgi iesaistīt arī bērna/skolēna vecākus.



Ja vecāki **nepiekrīt piedalīties** plāna izstrādē, **bet piekrīt šāda plāna īstenošanai**, tad atbildīgais skolotājs plānu izstrādā un **īsteno kopā ar atbalsta komandu**. Ja vecāki **nepiekrīt plāna īstenošanai**, tad atbildīgais skolotājs **to fiksē sarunas protokolā un šāds plāns netiek izstrādāts**, jo nav vecāku piekrišanas.

IESPĒJAMĀ SADARBĪBA AR VECĀKIEM

1. Izzināt vecāku vēlmes izglītības procesa organizācijas jautājumos.
2. Pārrunāt bērna/skolēna stiprās un vājās puses.
3. Vienoties ar vecākiem, kā palīdzēt bērnam mācīties un atbalstīt viņu (kopīga mācīšanās mājās, dienas režīmu strukturēšana, bērna spēju un talantu veicināšana u.c.), un ietekmēt pozitīva pašvērtējuma veidošanos.
4. Vienoties par saziņas veidu (sarunas, dienasgrāmata, telefona zvani, e - klase u.c.).
5. Izrunāt sasniegtos rezultātus, apspriest turpmāk veicamo darbu.

PLĀNA ĪSTENOŠANAS IZVĒRTĒJUMS

Plāna izvērtēšanā piedalās visi tie skolotāji un speciālisti, kuri bija iesaistīti plāna īstenošanā. Ja tā izstrādē un/vai īstenošanā piedalījušies arī bērna/skolēna vecāki, tad pie paveiktā izvērtēšanas tiek pieaicināti arī viņi un bērns/skolēns, ja tas nepieciešams.

Izvērtējot plānu, tiek pārrunāts, kas izdevies, kādas izmaiņas un papildinājumi plānā nepieciešami, kādi būtu nākamie veicamie soļi, ar kādiem speciālistiem vēl nepieciešams sadarboties, kā arī izvērtē bērna/skolēna zināšanas un prasmes.



Bērna/skolēna mācību sasniegumus skolotāji analizē noteiktā laika periodā (ieteicams - divas reizes mācību gada laikā) pēc iepriekš izstrādātiem kritērijiem.

Informācija, kura iekļauta plānā, izpaužama vienīgi tām personām, kuras iesaistītas tā īstenošanā.

Plāna īstenošana ir komandas darbs, kas prasa bērna/skolēna, vecāku un speciālistu regulāru sadarbību un izglītības iestādes administrācijas atbalstu.

IZMANTOTIE RESURSI:

1. Vispārējās izglītības likums. Pieejams:
<https://likumi.lv/doc.php?id=20243> Skatīts: [13.06.2019.]
2. Atbalsta komandas darba organizācija izglītības iestādē. Pieejams:
https://visc.gov.lv/specizglitiba/dokumenti/metmat/metiet_atb_pas_nodr.pdf Skatīts: [07.07.2019.]
3. Kompetenci attīstoša mācīšanās. Pieejams:
<https://www.siic.lu.lv/.../ieteikumi-kompetenci-attistos-macisanas>
Skatīts: [09.07.2019.]
4. Bāliņa. A., (1987) Latviešu valodas vārdnīca.
5. Wortbedeutung. Info Worterbuch. Pieejams:
<https://www.wortbedeutung.info/zweck/> Skatīts: [23.07.2019.]

PIELIKUMI

Pielikumos piedāvājam divus plānu paraugus

1. Izvēsta plāna paraugs (Pielikums Nr.1).
 2. Plāna paraugs (Pielikums Nr.2).
- Pielikumā Nr.3 - piedāvājam attīstības dinamikas karti.
- Pielikumā Nr.4 - piedāvājam kritēriju paraugus, pēc kuriem karte aizpildāma.

Piemēram:

iegūtos rezultātus (minimālais vērtējums – 1 punkts, maksimālais vērtējums – 5 punkti) atzīmē attīstības dinamikas tabulā, pēc tam īsi komentē, kam pievērst uzmanību.



Skolotājs var veidot savus plānus, ievērojot plāna izveides principus, uzdevumus un soļus.

I Informācija individuālā izglītības programmas apguves plāna izveidei**Plāna izstrādes pamatojums**Pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinums Konstatētas attīstības/mācīšanās grūtības Cita veida atbalsts **Ziņas par bērnu/skolēnu**

Vārds, uzvārds _____

Dzimšanas dati _____

Izglītības iestāde, klase (grupa) _____

Datums, kad konstatēta atbalsta nepieciešamība _____

Joma, kur nepieciešams atbalsts _____

Izvērtēšanas, izpētes rezultāti (izglītības, psiholoģiskais, valodas, sociālais un uzvedības vērtējums)

Informācijas avots	Datums	Izvērtēšanas rezultāti
Skolotāja vai speciālistu (psihologa, speciālā pedagoga, logopēda u.c.) vērtējums		<i>Piemēram, psihologa ziņojums; ir grūtības strādāt grupā, laikā pabeigt darbu, ilgstoši koncentrēt uzmanību</i>
Zināšanu vērtējums (mācību priekšmetos)		<i>Piemēram, lasa, raksta īsus teikumus Jāpilnveido pareizrakstības prasmes</i>

Bērna/skolēna stiprās un vājās puses

Stiprās puses (ko bērns/skolēns prot un labprāt dara)	Vājās puses (jomas, kas jāpilnveido)
<i>Izteikta vizuālā atmiņa</i>	<i>Jāpilnveido lasīt un rakstītprasme</i>
<i>Patīk minēt mīklas</i>	<i>Garos patskaņu lietošana un balsīgo, nebalsīgo līdzskaņu lietošana vārdos</i>
<i>Nodarbojas ar sportu, patīk peldēt</i>	<i>Sadarbības prasmes</i>

Mācību priekšmeti un/vai nodarbības, uz kurām attiecas plāns

Piemēram,

Latviešu valoda

Sociālās zinības

Logoritmika

Pielāgojumi

Mācību pielāgojumi	Vides pielāgojumi	Pārbaudes darbu pielāgojumi
<i>Neverbāli signāli (žesti)</i>	<i>Atsevišķa darba vieta vai telpa</i>	<i>Pagarināts darba laiks</i>
<i>Biežāki pārtraukumi</i>	<i>Papildu apgaismojums</i>	<i>Vairāki pārtraukumi</i>
<i>Pielāgots mācību saturs</i>	<i>Dators rakstu darbu veikšanai</i>	<i>Rakstu darbu aizstāšana ar mutiskām atbildēm</i>
<i>Vienkāršoti uzdevuma nosacījumi</i>	<i>Audio un /vai vizuālā stimuli</i>	<i>Uzdevumu lasīšana priekšā</i>
<i>Atslēgas vārdi tekstā izcelti ar krāsainu marķieri</i>	<i>Ierobežot klasē materiālus, kas novērš uzmanību</i>	<i>Datora izmantošana</i>
<i>Uzdodot veikt uzdevumu, uzrakstiet secību, kā tas jāpilda</i>	<i>Nodrošināt rezerves rakstāmpiederumus, piezīmju papīru, grāmatas</i>	

Papildu informācija

II Individuālais izglītības programmas apguves plāns

Mācību priekšmets/nodarbība _____

Bērna/skolēna zināšanu, prasmju un attīstības līmenis (emocionāli psiholoģiskais stāvoklis, sociālās prasmes, zināšanas mācību plāna sastādīšanas brīdī)

Pedagoģiskā procesa organizācija

Mērķis (ko sasniedz bērns/skolēns) Uzdevumi (ko dara skolotājs)	Mācību procesa organizācija (nodarbību skaits nedēļā, mācību metodes, materiāli)	Pārbaudes metodes un rezultāti	Speciālists

III Vienošanās par plāna īstenošanu

Sadarbība ar vecākiem

Datums	Aktivitāte	Turpmāk plānotais

Paredzētais plāna izvērtēšanas datums (periods) _____

Vieta komentāriem _____

IV Plāna īstenošanas izvērtējums

Datums _____

Speciālistu viedoklis/atzinumi

Bērna/skolēna zināšanas, prasmes un attīstības līmenis

Vecāku viedoklis

Bērna/skolēna viedoklis

Plāna izmaiņas/ papildinājumi

Nākamie veicamie soļi

Nākamais izvērtēšanas datums/periods _____

Visu plāna īstenošanā iesaistīto skolotāju paraksti _____

Vecāku/likumīgo pārstāvju paraksti _____

INDIVIDUĀLAIS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APGUVES PLĀNS

no _____ līdz _____

Iestādes nosaukums, klase (grupa): _____

Plāna sastādīšana (datums) _____

Bērna/skolēna vārds, uzvārds: _____

Plāna pārskatīšana (datums) _____

Direktora vietnieks mācību darbā vai metodiķis:

Stiprās puses , uz kurām balstīties			Vājās puses , kurām pievērst uzmanību		
Mērķis (ko sasniedz skolēns)					
Plānotie uzdevumi (ko dara skolotājs)	Bērns/skolēns (veicamās aktivitātes)	Skolotājs (metodes, mācību līdzekļi, vērtēšana)	Vecāki (kā iesaistīsies, ko darīs)	Atbalsta personāls un plānotie pasākumi (psihologs, logopēds, speciālais pedagogs, pedagoga palīgs, metodiķis, sociālais pedagogs u.c.)	Plānotais rezultāts (atbilst mācību programmai, ietver arī bērna/skolēna pašvērtējumu) Prot... Spēj... Zina... Atpazīst... u.c. Man patīk... Man sagādā grūtības...
Skolotāji, atbalsta personāls (paraksts)					Datums
Vecāki/likumīgie pārstāvji (paraksts)					Datums

Papildu informācija _____

ATTĪSTĪBAS DINAMIKAS KARTE
(vārds, uzvārds)

Attieksme pret mācībām/nodarbībām:					Uzvedība					Pienākumu izpilde					Saskarsme, komunikācija					Intereses					Iesaistīšanās skolas un ārpuskolas pasākumos					Pašapkalpošanās iemaņas					Punkti kopā	Datums, gads			
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5					

Ar * atzīmē attīstības dinamikas vērtēšanas kritērija punktu. Vērtēšanu veic vismaz divas reizes gadā.

Komentāri _____

Klases audzinātāja _____

Attīstības dinamikas vērtēšanas kritēriji

1. Attieksme pret mācībām/nodarbībām:

- 5 – nopietns, patstāvīgs, sistemātisks darbs;
- 4 – sistemātisks darbs, nepieciešama pārbaude;
- 3 – nepietiekams patstāvīgs darbs, regulāra pedagoga pārbaude;
- 2 – mācību procesā iesaistās ar piepūli, mācības neinteresē;
- 1 – mācības neinteresē, ignorē skolotāja prasības.

2. Uzvedība:

- 5 – ievēro iekšējās kārtības noteikumus, apguvis pieklājības normas;
- 4 – noteikumus un pieklājības normas ievēro ar atgādinājumu;
- 3 – noteikumus un pieklājības normas ievēro daļēji, nepieciešama palīdzība;
- 2 – neievēro skolas iekšējās kārtības noteikumus un pieklājības normas;
- 1 – ignorē skolas iekšējās kārtības noteikumus, neievēro pieklājības normas.

3. Pienākumi:

- 5 – uzticētos pienākumus veic patstāvīgi, apzinīgi;
- 4 – uzticētos pienākums veic apzinīgi, trūkst patstāvības, jāmudina;
- 3 – ja lūdz, tad dara, paviršs, nepieciešama pārbaude;
- 2 – veikt patstāvīgi uzticētos pienākums nespēj, darbojas tikai skolotāja vadībā;
- 1 – negatīva attieksme pret jebkuru pienākumu.

4. Saskarsme, komunikācija:

- 5 – labvēlīga, pieklājīga un iecietīga attieksme pret skolēniem un pieaugušajiem;
- 4 – taktiska attieksme pret pieaugušajiem, bet ne vienmēr pret vienaudžiem;
- 3 – saskarsmē un komunikācijā viegli ietekmējams;
- 2 – nepieklājīgs, impulsīvs, ar negatīvu attieksmi;
- 1 – rupjš, nesavaldīgs, vienaldzīgs.

5. Intereses:

- 5 – dažādas intereses, aktīvi iesaistās piedāvātajās nodarbībās;
- 4 – pēc skolotāja ierosinājuma spēj izvēlēties sev nodarbošanos;
- 3 – veic skolotāja piedāvāto darbu, bet tas ātri apnīk;
- 2 – pietrūkst noturības un intereses, nepieciešama motivācija;
- 1 – intereses minimālas.

6. Iesaistīšanās skolas un ārpuskolas pasākumos:

- 5 – aktīvi iesaistās pasākumos, izrāda iniciatīvu;
- 4 – piedalās skolas pasākumos, ir interese par ārpuskolas pasākumiem;
- 3 – daļēji iesaistās un apmeklē dažādus pasākumus;
- 2 – pasākumus apmeklē nelabprāt, traucē citiem;
- 1 – neiesaistās pasākumos, ignorē tos.

7. Pašapkalpošanās iemaņas:

- 5 – pašapkalpošanās iemaņas apguvis;
- 4 – pašapkalpošanās iemaņas apguvis, bet nepieciešama palīdzība;
- 3 – daļēji apguvis pašapkalpošanās iemaņas, nepieciešama palīdzība un pārbaude;
- 2 – pašapkalpošanās iemaņas veic tikai skolotāja vadībā;
- 1 – pašapkalpošanās iemaņas nav apguvis.